

Dokumenty Carskiej Ochrazy z Zapisami o Marszałku Józefie Piłsudskim

PALO ALTO, Kalif. — C. Easton Rothwell, dyrektor Instytucji Hoovera na terenie uniwersytetu Sanford, oznajmił, że z otwieranych obecnie 16 wielkich skrzyń dokumentów rządu carskiego, — dobyto już wiele historycznych dokumentów wielkiej wagi, należących do kartoteki dawnej carskiej "Ochrazy" t. j. tajnej policji politycznej. Natrafiono już na niezwykle ciekawe zapisy, całe teczki odnoszące się do działalności takich ludzi jak Leon Bronstein (późniejszy Lew Trocki), Skriabin (Mołotow) i Józef Piłsudski, rewolucjonista polski, późniejszy organizator Legjonów, naczelnik państwa w odrodzonej swej ojczyźnie i jej pierwszy marszałek.

Dokumenty zawarte w wymienionych skrzyniach stanowią niezwykłej wagi źródłowy materiał do studjów nad przyczynami, powodami oraz szczegółami, które doprowadziły do wybuchu najprzód w marcu r. 1917 rewo-

lucji demokratycznej w Rosji, a później w październiku tegoż roku do rewolucji bolszewickiej.

Rząd sowiecki sądził, że dokumenty te uległy zniszczeniu trzydzieści lat temu. Od 1926 r. znajdowały się one jednak na terenie uniwersytetu Sanford, dobrze przechowane w skrzyniach. Wysłał je tam ostatni ambasador rządu carskiego w Paryżu Wasilij Makłakow. Ogłoszenie istnienia tych dokumentów mogło zagrażać życiu Makłakowa. Wobec tego nie ogłaszano tego faktu, aż uczyniono to przed kilku dopiero dniami, w trzy miesiące po zgonie (w lipcu) Makłakowa w Szwajcarji.

Wicedyrektor Instytucji Hoovera, Witold Sworakowski, który jest kierownikiem działu wschodnio-europejskiego, oświadczył, że nie wątpi, iż w nieotwartych dotąd skrzyniach będą dokumenty odnoszące się do działalności rządów carskich zarówno Lenina, jak i Stalina.

35